

๓.๒.๓(๑) จารึกภาษาจีนในศาลเจ้าปู่จ้อ

ดิลก วุฒิพาณิชย์

-----ย ย

ย ย ย ย ย ย ย คำกลอนคู่ คือบทกวีจีนซึ่งมีลักษณะเป็นคำขวัญคู่บทที่เขียนบนผืนผ้าหรือกระดาษเป็นคู่ ๆ ย
สำหรับปิดไว้ที่เสาสองข้างของประตูหน้าบ้าน,ปิดไว้ในงานพิธีต่าง ๆ หรือสลักไว้บนเสาหินสองข้างประตูรั้วด้านหน้าของศาลเจ้า หรือวัดวาอาราม เช่น
"จารึกภาษาจีนที่เสาประตูกำแพงแก้วของพระอุโบสถ วัดมณีมาวาสฯ จังหวัดสงขลา" เป็นต้น

ย ย ย ย ย ย ย คำกลอนคู่ นิยมเรียกสั้น ๆ ว่า "กลอนคู่" และประพันธ์ด้วยคำภาษาิต คำอนุสรณ์จารึก คำขวัญในวันตรุษสารท คำไว้อาลัยหรือคำมงคลต่างๆ โดยทั่วไป
เพื่อเป็นสื่ออันมาซึ่งโชคลาภและความสุขสวัสดิ์ทุกที่ทุกเวลา ตามคตินิยมของชาวจีน

ย ย ย ย ย ย ย กลอนคู่ย ภาษาจีนว่า "ตุ้ยเหลียน" แต่ภาษาพูดนิยมว่า "เหลียนตุ้ย" ซึ่งคำว่า "ตุ้ย" แปลว่า คู่สอง ตอบกลับย ปฏิบัติฯ หรือทวิภาค และคำว่า "เหลียน"
แปลว่า เชื่อม ต่อกัน หรือสัมพันธ์กันย ดังนั้น กลอนคู่จึงอาจเรียกว่าบทกวีทวิภาคหรือกลอนปฏิสัมพันธ์ ก็ย่อมได้

ย

ย ย ย ย ย ย ย กลอนคู่ มีลักษณะบังคับ หนึ่งบทมีสองวรรค ได้แก่ วรรคแรก ภาษาจีนว่า "ซ่างเหลียน" (กลอนบน) หรือ โ ววรรคสอง โ คือ
บทที่จารึกข้างประตูทางขวามือของผู้อานย ส่วนวรรคหลังย ย ย ภาษาจีนว่า "เสี้ยนเหลียน"(กลอนล่าง) หรือ โ ววรรครับ โ คือ
บทจารึกที่ข้างประตูตรงกันข้ามกับวรรคแรก

ย ย ย ย ย ย ย การประพันธ์กลอนคู่ จะตั้ง"กระทู้อักษร" ซึ่งเป็นอักษรจีน 2 ตัวเป็นหัวข้อให้ขยายความ
คืออักษรตัวแรกของ"กลอนบน"และ"กลอนล่าง"ซึ่งเป็นบทจารึกทางขวามือและซ้ายมือตามลำดับ

ย ย ย ย ย ย ย อักษรกระทู้ทั้งสองตัวดังกล่าวถือเป็นหัวใจของกลอนคู่ ซึ่งเป็นนามบัญญัติสำคัญ เช่น ป้ายชื่อสกุล แซ่ตัน อักษรจีนว่า"หลวนแจ๋"ย
กระทู้อักษรทางขวามือจะเริ่มด้วยคำว่า "หลวน" และชานด้วยคำว่า "แจ๋" ทางซ้ายมือ ทั้งนี้ เป็นไปตามหลักการเขียนภาษาจีนแบบดั้งเดิม คือ เริ่มจากขวาไปซ้ายย
ดังนั้น การอ่านกลอนคู่ย จึงต้องอ่านวรรคแรกทางขวามือก่อนวรรคหลังทางซ้ายมือ

ย ย ย ย ย ย ย กลอนคู่มีลักษณะคำประพันธ์บังคับในระหว่างวรรคให้มีความหมายตรงกันข้ามเป็นคู่ขนานกัน แต่มีรูปลักษณ์เดียวกัน คือ ทุก ๆ บทมี พยางค์
จำนวนอักษร และระเบียบในการประกอบประโยคอย่างเดียวกัน เช่น ในบทหนึ่งหรือประโยคหนึ่ง สมมติว่า มี ๙ พยางค์ ก็มี ๙
ตัวอักษรมีปฏิสัมพันธ์เป็นคู่ขนานกันและเท่ากันทั้งสองวรรค คือ กลอนบนและกลอนล่าง ทั้งนี้เป็นไปตามแบบฉบับภาษาจีนที่เป็นคำโดด คือ
หนึ่งอักษรเปล่งคำอ่านออกเสียงหนึ่งพยางค์

ย ย ย ย ย ย ย สำหรับหลักไวยากรณ์หรือระเบียบในการประกอบประโยคนั้น ก็บังคับให้มีรูปแบบอย่างเดียวกัน เช่น คำนามคู่กับคำนาม กริยาคู่กับกริยา
วิเศษณ์คู่กับวิเศษณ์ เป็นต้น

ย ย ย ย ย ย ย หลักสำคัญอีกประการหนึ่งในการประพันธ์กลอนคู่ ก็คือผู้จะนำเอาทฤษฎีคู่ (อินหยาง) มาใช้ในการเลือกใช้อักษรที่ออกเสียงวรรณยุกต์สูงต่ำ
ครุลหรือหนักเบา ให้กลมกลืนสัมพันธ์กัน เพื่อให้เกิดสภาวะสมดุลเป็นทางนำมาซึ่งสิริมงคลอย่างยิ่ง ตามคติลัทธิเต๋าอีกด้วย

ย ย ย ย ย ย ย ย กวีนิพนธ์ภาษาไทยที่มีลักษณะคล้ายกลอนคู่ เช่น ใน"สุภาษิตพระร่วง" คือเมื่อน้อยให้เรียนวิชา ย ให้หาสินเมื่อใหญ่ อย่าใฝ่เอาทรัพย์ทาน
อย่ารื้อรานแก่ความฯลฯ เป็นต้น ส่วนคำพังเพยก็มีอยู่มากมาย อาทิเช่นย "ระยะทางพิสูจน์ผีเท่านั้น กาลเวลาเรียนรู้น้ำใจคน" เป็นต้น กรณีหลังนี้
ถ้าหากจะวิเคราะห์ให้เข้ากับลักษณะบังคับของตุ้ยเหลียน ก็จะได้ดังนี้ คือ

- "ระยะทาง-กาลเวลา" เป็นคำนาม
- "พิสูจน์-เรียนรู้" เป็นคำกริยา และ
- "ผีเท่านั้น-น้ำใจคน"เป็นคำนาม ย

ย
ซึ่งสร้างประโยคในรูป "ประธาน+กริยา+กรรม ฯลฯ เป็นต้น

ย ย ย ย ย ย ย กรณีศึกษากลอนคู่ ขอเสนอตัวอย่างกลอนคู่จากคำจารึกภาษาจีนที่ปรากฏบนเสาอาคารศาลเจ้า ๖ เสา ในศาลเจ้าปู่จ้อจ้อยตุ้ย
(ศาลเจ้าแม่กวนอิม-อวโลกิเตศวร-โพธิสัตว์)จังหวัดภูเก็ต

ย ศาลเจ้านี้ขึ้นป้ายชื่อว่า"เงินเต๋อถาง"(เงินเต๋อต้อง) แปลว่า พุทธสถานคุณธรรมอันบริสุทธิ์ หรือจะตั้งป้ายชื่อแบบไทย ๆ ว่า "ศาลเจ้าบริสุทธิ์คุณธรรม" ก็ย่อมได้ ส่วนป้ายชื่อภาษาจีนว่า "เงินเต๋อถาง" จะนำอักษร "เงิน" และ "เต๋อ" มาเป็นกระทุ๊กอักษรของกลอนคู่ ดังตัวอย่างคำจารึกบนเสาข้างประตูทางเข้าศาลเจ้าซึ่งเป็นเสาหลักมีกลอนคู่ หนึ่งบท ๒ วรรค ซึ่งประกอบด้วยอักษรจีนข้างละ ๙ ตัวสร ดังนี้

เพื่อสะดวกในการวิเคราะห์ประโยคกลอนคู่ ตามตัวอย่างจะจำแนกประโยคออกเป็น ๔ ส่วน โดยแปลความแต่ละส่วนตามลำดับย คือย

- ย เสาขวามือย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย เสาซ้ายมือ
- ย (๑) ความจริงใจย ย ย ย ย ย ย ย การบำเพ็ญคุณธรรม
- ย (๒) สามารถช่วยโลกปลดทุกข์ย อาจสูงส่งระฟ้า
- ย (๓) เมตตากรุณาย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย สติปัญญา ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย
- ย (๔) เป็นแก้วย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย สร้างประตูย ย ย ย ย

ในส่วนที่ ๔ แก้ว คือ ธรรม ได้แก่ ธรรมรัตน หมายถึง ธรรมอันประเสริฐย ส่วน"ประตู" คือ ธรรมทวาร ได้แก่ ประตูสู่ทางพ้นทุกข์(มรรคผล) อนึ่ง ธรรมรัตน ภาษาจีนว่า "ฝ่าป่าว" และธรรมทวาร ภาษาจีนว่า"ฝ่าเหมิน" ต่างเป็นคำศัพท์ในคัมภีร์พระพุทธศาสนาฝ่ายมหายานย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย คำแปลแต่ละส่วนอาจนำมาเรียบเรียงใหม่ย ดังนี้

- ย (๑) เสาขวามือย ย
- "มโนบริสุทธิ์สามารถช่วยโลกปลดเปลื้องทุกข์ได้ ด้วยหลักเมตตากรุณา ซึ่งเป็นธรรมอันประเสริฐ"
- ย (๒) เสาซ้ายมือย ย
- "การบำเพ็ญคุณธรรมอาจสูงส่งระฟ้าได้ โดยภูมิสติปัญญา เพื่อสร้างทางบรรลุมรรคผล"
- ย ทั้งนี้ นำมาประพันธ์เป็นคำกลอน ได้ดังนี้

อันมโน บริสุทธิ์ ผ่องผุดผาดย ย
จักสามารถ ช่วยโลก ปลดทุกข์เข็ญ
ด้วยเมตตา การุญ บุญบำเพ็ญย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย
ธรรมสุดเด่น ดีเลิศ ประเสริฐคุณ
ความประพฤติ คุณธรรม นำปฏิบัติย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย
จริยวัตร สูงส่ง คงเกื้อหนุน
ภูมิปัญญา พาสติ ตริตรองบุญย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย
ทางพิบูล ประจักษ์ ลุมนรรคผล ๙ ย ย ย

-----ย

ย
บรรณานุกรม

สุริวงค์ พงศ์ไพบุลย์ และดิลก วุฒิพาณิชย์.จารึกภาษาจีนที่เสาประตูกำแพงแก้วของพระอุโบสถ วัดมณีมาวาสฯจังหวัดสงขลา.

สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้.(ฉบับปรับปรุงใหม่):๒๕๔๒.

ดิลก วุฒิพาณิชย์. จารึกภาษาจีนที่เงินเต๋อถาง จังหวัดภูเก็ต. สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้.(ฉบับปรับปรุงใหม่):๒๕๔๒.

- ย
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ.๒๕๒๕.
- ย (ซีดีรอม) กรุงเทพฯ:ราชบัณฑิตยสถานและศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ,๒๕๓๙